
1997. évi CLVI. törvény

a közhasznú szervezetekről¹

Az Országgyűlés a nem kormányzati és nem haszonelvű szervezetek hazai hagyományainak megőrzése, társadalmi szerepük növelése, közhasznú működésük és gazdálkodásuk áttekinthetőbbé tétele, a közszolgáltatások terén végzett tevékenységük elősegítése, valamint az államháztartással való kapcsolatuk rendezése céljából a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja, hogy meghatározza a közhasznú szervezetek típusait, a közhasznú jogállás megszerzésének és megszűnésének feltételeit, a közhasznú szervezetek működésének és gazdálkodásának rendjét, a nyilvántartás és beszámolás szabályait, valamint a működés és a vagyonfelhasználás törvényességi felügyeletére vonatkozó szabályokat.

A közhasznú szervezetek típusai

2. § (1) Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett

a) társadalmi szervezet, kivéve a biztosító egyesületet és a politikai pártot, valamint a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseleti szervezetet,

b) alapítvány,

c) közalapítvány,

d) közhasznú társaság,

e) köztestület, ha a létrehozásáról szóló törvény azt lehetővé teszi.

(2) Közhasznú szervezetté minősíthető az (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott szervezet abban az esetben is, ha közhasznú szervezetté minősítését a reá irányadó szabályok szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelmével egyidejűleg kéri.

II. Fejezet

A KÖZHASZNÚ JOGÁLLÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI, VALAMINT A KÖZHASZNÚ SZERVEZETEKET MEGILLETŐ KEDVEZMÉNYEK

A közhasznú jogállás megszerzésének feltételei

3. § A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet (a továbbiakban: szervezet) közhasznú jogállását a közhasznú vagy kiemelkedően közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg (a továbbiakban: közhasznúsági nyilvántartásba vétel).

4. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen, e törvényben meghatározott közhasznú tevékenységet folytat, és - ha tagsággal rendelkezik - nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

(2) A közhasznú szervezet létesítő okiratának az (1) bekezdésben meghatározottakon túlmenő, e törvényben előírt további követelményeknek is meg kell felelnie (7. §).

5. § Kiemelkedően közhasznú szervezet nyilvántartásba vételéhez a szervezet létesítő okiratának a 4. §-ban írtakon felül tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) közhasznú tevékenysége során olyan közfeladatot lát el, amelyről törvény vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály rendelkezése szerint, valamely állami szervnek vagy a helyi önkormányzatnak kell gondoskodnia, továbbá

b) a létesítő okirata szerinti tevékenységének és gazdálkodásának legfontosabb adatait a helyi vagy országos sajtó útján is nyilvánosságra hozza.

A közhasznú szervezeteket, a közhasznú szervezetek támogatóit és a közhasznú szervezetek szolgáltatásai igénybevevőit megillető kedvezmények

6. § (1) A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény, továbbá az irányadó más jogszabályok szerinti mértékben és feltételek szerint

a) a közhasznú szervezetet

1. a létesítő okiratában meghatározott cél szerinti tevékenysége után társasági adómentesség,

2. vállalkozási tevékenysége után társasági adókötelezettséget érintő kedvezmény,

3. helyi adókötelezettséget érintő kedvezmény,
4. illetékkedvezmény,
5. vámkedvezmény,
6. egyéb - jogszabályban meghatározott - kedvezmény,

b) a közhasznú szervezet által - cél szerinti juttatásként - nyújtott szolgáltatás igénybevevőjét a kapott szolgáltatás után személyi jövedelemadó mentesség,

c) a közhasznú szervezet támogatóját a közhasznú szervezet - létesítő okiratban rögzített céljaira - adott támogatás (a továbbiakban: adomány) után társasági adókötelezettséget érintő kedvezmény, illetve személyi jövedelemadó kötelezettséget érintő kedvezmény,

d) tartós adományozás esetén a c) pont szerinti támogatót a támogatás második évétől külön kedvezmény

illeti meg.

(2) A közhasznú szervezet a cél szerinti tevékenysége körében jogosult polgári szolgálatot teljesítő személy foglalkoztatására.

(3) Az a közhasznú szervezet, amelynek az adózás rendjéről szóló törvény szerinti köztartozása áll fenn a kedvezmények igénybevételére nem jogosult.

III. Fejezet

A KÖZHASZNÚ SZERVEZET MŰKÖDÉSI ÉS GAZDÁLKODÁSI RENDJE

A közhasznú működéssel kapcsolatos szabályok

7. § (1) A közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell

a) a legfőbb szerv és - ha azzal nem azonos - az ügyintéző és képviselői szerv (a továbbiakban együtt: vezető szerv)

1. ülésének gyakoriságára, amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet,

2. ülései összehívásának rendjére és a napirend közlésének módjára,

3. üléseinek nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,

b) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére,

c) ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző a vezető szervtől elkülönült szerv (a továbbiakban: felügyelő szerv) létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint

d) a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat.

(2) A közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy - ennek felhatalmazása alapján - belső szabályzatának rendelkeznie kell

a) olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a vezető szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges személye) megállapítható,

b) a vezető szerv döntéseinek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról,

c) a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint

d) a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatási igénybevétele módjának, beszámolói közlésének nyilvánosságáról.

8. § (1) A vezető szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont], élettársa (a továbbiakban együtt: hozzátartozó) a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt. Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve a társadalmi szervezet által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

(2) Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a vezető szerv elnöke vagy tagja,

b) a közhasznú szervezettel a megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,

c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül - kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és a társadalmi szervezet által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatást -, illetve

d) az a)-c) pontban meghatározott személyek hozzátartozója.

9. § (1) A közhasznú szervezet megszűntét követő két évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki olyan közhasznú

szervezetnél töltött be - annak megszűntét megelőző két évben legalább egy évig - vezető tisztséget, amely az adózás rendjéről szóló törvény szerinti köztartozását nem egyenlítette ki.

(2) A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

10. § (1) Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

(2) A felügyelő szerv ügyrendjét maga állapítja meg.

11. § (1) A felügyelő szerv ellenőrzi a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá a közhasznú szervezet könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja.

(2) A felügyelő szerv tagja a közhasznú szervezet vezető szervének ülésén tanácskozási joggal részt vehet, illetve részt vesz, ha jogszabály vagy a létesítő okirat így rendelkezik.

(3) A felügyelő szerv köteles az intézkedésre jogosult vezető szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

(4) Az intézkedésre jogosult vezető szervet a felügyelő szerv indítványára - annak megtételétől számított harminc napon belül - össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a vezető szerv összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

(5) Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a felügyelő szerv köteles haladéktalanul értesíteni a törvényességi felügyeletet ellátó szervet.